

Božská Láska a Moudrost

Božská Láska a Božská Moudrost nemůže jinak než být a projevovat se v druhých, ze sebe stvořených.

47. Skutečnou láskou není milovat sebe, ale milovat druhé a být s nimi láskou spojen. Skutečnou láskou je také být milován druhými, neboť tím dochází ke spojení. Podstata veškeré lásky spočívá ve spojení a také v životě lásky, který se nazývá příjemností, libostí, rozkoší, líbezností, blažeností, uspokojením a štěstím.

Láska chce, aby to, co je její, patřilo druhému, a cítí radost druhého jako svou vlastní – to je milování. Avšak cítit svou vlastní radost v druhém, a ne radost druhého jako svou vlastní, to milováním není. Je to sebeláska, zatímco to první je milování bližního. Tyto dva druhy lásek jsou zcela protikladné. Oba sice spojují a nezdá se ani, že by milování svého, tedy milování sebe sama v druhém, rozdělovalo. Tato láska přesto rozděluje tak hluboce, že nakolik někdo miluje druhého tímto způsobem, natolik jej později nenávidí. Takové spojení se postupně uvolňuje, a tehdy se láska mění v nenávist obdobné intenzity.

48. Kdo z lidí schopných nahlédnout podstatu lásky nedokáže spatřit i toto? Co to je milovat jen sebe, a nikoli někoho mimo sebe, jenž by lásku opětoval? Taková láska více rozděluje než spojuje. Ke spojení láskou dochází díky vzájemnosti, a vzájemnosti nedosáhneme pouze v sobě. Pokud si myslíme, že ano, pouze si vzájemnost v druhých představujeme.

Z toho plyne, že Božská Láska nemůže jinak než být a projevovat se v druhých, které miluje a kterými je milována. Platí-li však uvedené skutečnosti pro veškerou lásku, musí platit v té nejvyšší, tedy nekonečné míře i pro Lásku samu.

49. Mluvíme-li o Bohu, Bůh nemůže milovat a být milován těmi, kteří mají v sobě něco nekonečného nebo něco z podstaty a života lásky o sobě, tedy něco z Božství. Kdyby v nich totiž bylo něco nekonečného čili něco z podstaty a života lásky o sobě – tedy něco z Božství, Bůh by nebyl milován *druhými*, ale miloval by *sebe sama*. Nekonečnost neboli Božskost je jedinečná. Kdyby se nacházela v druhých, byla by tam sebou – a to by byla láska k sobě samému. Ta se však v Bohu nemůže nacházet ani v té nejmenší míře, protože je naprosto protikladná Božské podstatě.

Tato láska tedy musí být láskou k druhým, v nichž není nic z Božství o sobě. Níže uvidíme, že je to láska k těm, kdo byli stvořeni z Božství.

Aby však k tomu mohlo dojít, musí existovat také nekonečná Moudrost, která tvoří jeden celek s nekonečnou Láskou. Musí tedy existovat Božská Láska Božské Moudrosti a Božská Moudrost Božské Lásky (o tom viz výše odst. 34–39).

50. Na tom, jak dobře pochopíme a rozvážíme toto tajemství, závisí i to, jak dobře pochopíme a rozvážíme vše, co Bůh projevil neboli stvořil, a také vše, co Bůh udržuje a uchovává, neboli veškeré Boží dílo ve stvořeném vesmíru. O tom pojednám v následujícím textu.

51. Prosím však o jedno: nevměšuj do svých myšlenkových představ čas ani prostor. Nakolik budou tvé představy při čtení následujícího textu obsahovat pojetí prostoru a času, natolik jim nebudeš rozumět. Božství totiž není v prostoru ani v čase, jak vyplývá zřetelně z pokračování tohoto pojednání, zejména z části o věčnosti, nekonečnosti a všudypřítomnosti.

Vše ve vesmíru je stvořeno Božskou Láskou a Božskou Moudrostí Boha-Člověka.

52. Celý vesmír od počátku až do konce a od toho nejmenšího až po to největší v něm je tak plný Božské Lásky a Moudrosti, že jej lze nazvat obrazem Božské Lásky a Moudrosti. Tato skutečnost nalézá své vyjádření v souvztáhnosti všeho ve vesmíru se vším v člověku. Každá jednotlivost, která vzniká ve vesmíru, natolik odpovídá některé části člověka (a totéž platí o vesmíru jako celku a člověku jako celku), že i člověka můžeme nazvat „vesmírem“. Naše

pohnutky a z nich plynoucí myšlení jsou souvztažné se vším, co tvoří živočišnou říši; naše vůle a z ní plynoucí rozum jsou souvztažné se vším, co tvoří rostlinnou říši; a náš vnější život²¹⁾ je souvztažný se vším, co tvoří nerostnou říši.

Takové souvztažnosti nejsou zřejmé nikomu v našem hmotném světě; jsou však zjevné těm, kteří jim věnují pozornost ve světě duchovním. V onom světě se nachází vše, co se vyskytuje ve třech říších světa hmotného. Jsou to souvztažnosti s pohnutkami a myšlenkami tamních lidí (s pohnutkami jejich vůle a myšlenkami jejich rozumu) a s jejich vnějším životem. Tyto pohnutky i myšlenky se objevují kolem nich a mají obdobný zjev jako skutečnosti stvořeného vesmíru – s tím rozdílem, že stvořený vesmír je zpodoběn méně dokonale.

Z toho je andělům patrné, že vesmír byl stvořen jako obraz Boha-Člověka a že tento vesmírný obraz tvoří vlastní Lásky a Moudrost. Nedomnívají se, že by stvořený vesmír byl Bohem-Člověkem, ale že z Boha-Člověka pochází. Naprosto nic ve stvořeném vesmíru totiž není substancí a formou o sobě, životem o sobě ani láskou a moudrostí o sobě, ba ani člověk není člověkem o sobě – vše ale pochází z Boha, jenž je Člověk, Moudrost a Lásky a forma a substance o sobě. Cokoli je „o sobě“, je nestvořené a nekonečné; cokoli však pochází od Něj, nemá v sobě nic existujícího o sobě, a proto je stvořené a konečné a představuje obraz Toho, z Něhož existuje a projevuje se.

53. I o stvořených věcech lze říci, že v nich je bytí a projev, substance a forma, život a dokonce láska a moudrost, avšak to vše jako stvořené a konečné. Ne snad, že by cokoli stvořeného něco z Božství vlastnilo – každá stvořená věc se však nalézá v Božství a Božství se nalézá v ní. Vše stvořené je samo o sobě neoduševnělé a mrtvé, avšak přijímá duši i život díky tomu, že Božství je ve stvoření a stvoření je v Božství.

54. Božství v jednom subjektu se neliší od Božství v jiném, ale každý stvořený subjekt se liší od druhého – tak, že neexistují dva totožné. Odlišují se tedy jako přijímací formy. Proto se Božství ve svých obrazech jeví různě. O Jeho přítomnosti v protikladech pohovoříme později.

Vše ve stvořeném vesmíru je příjemcem Božské Lásky a Božské Moudrosti Boha-Člověka.

55. Je známo, že vše ve vesmíru, velké i malé, stvořil Bůh. Proto se vesmír a vše, co je v něm, nazývá ve Slovu „prací Hospodinových rukou“.

Lidé říkají, že celý svět ve svém celku byl stvořen z ničeho a „nic“ si představují jako absolutní „nic“. Avšak z absolutního „nic“ nic nevzniká ani vzniknout nemůže. To je neměnná pravda. Znamená to, že vesmír, jenž je obrazem Boha, a proto plný Boha, nemohl být stvořen jinak než Bohem v Bohu. Bůh je vlastní Bytí a vše, co je, musí vzniknout z tohoto Bytí. Říkat, že něco, co je, bylo stvořeno z „ničeho“, které není, je protimluvem.

Přesto nic z toho, co bylo stvořeno Bohem v Bohu, není Jeho pokračováním, neboť Bůh je Bytím o sobě, a ve stvoření nic z Bytí o sobě není. Kdyby ve stvoření něco z Bytí o sobě bylo, bylo by to pokračováním Boha, a pokračováním Boha je Bůh.

Andělé si stvoření Bohem v Bohu představují jako něco v člověku, co bylo odvozeno z jeho života, avšak čemu je život odňat. To se pak s jeho životem shoduje, avšak není jím. To andělé dotvrzují mnoha příklady ze svého nebe; říká se tam, že jsou v Bohu a že Bůh je v nich, a přesto ve svém bytí nemají nic ze skutečného Boha. V následujícím řeknu více o jejich důkazech; nyní pro informaci alespoň toto.

56. Vše, co je stvořeno z tohoto zdroje, je uzpůsobeno k přijímání Boha – nikoli spojitostí, ale dotekem. Pouze tak a nejinak dochází ke spojení. Stvoření je totiž souhlasné, neboť je stvořené Bohem v Bohu. A protože je stvořeno tímto způsobem, je obdobou, a toto spojení z něj činí jakoby obraz Boha v zrcadle.

57. Andělé proto nejsou anděly sami ze sebe, ale díky tomuto spojení s Bohem-Člověkem; toto spojení se řídí tím, jak přijímají Božské Dobro a Božskou Pravdu. Toto Božské Dobro a Božská Pravda jsou Bůh a jeví se, jako by z Něj vycházely, přestože jsou ve skutečnosti v Něm. Andělé je přijímají podle toho, jak uplatňují zákony řádu, tedy Božské pravdy, ze svobody myslet a chtít

podle svého rozumu – svobody, již jim dal Pán jako jejich vlastnictví. To jim umožňuje jakoby samostatně přijímat Božské Dobro a Božskou Pravdu a opětovat lásku; neboť jak bylo řečeno výše, láska není možná, není-li vzájemná. Obdobné to je s námi na zemi.

Výše řečené nám může objasnit, že vše ve vesmíru bylo stvořeno Božskou Láskou a Božskou Moudrostí Boha-Člověka.